

Digitalizacija dijapositiva iz donacije profesora Tomislava Šole i *online* izložbe

Zrinka Marković
Muzejski dokumentacijski centar

**Dvanaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata
Nacionalna i sveučilišna knjižnica u Zagrebu
4. - 5. svibnja 2023.**

PROF. DR. SC. TOMISLAV SLADOJEVIĆ ŠOLA

- kustos u Galeriji primitivne umjetnosti (Hrvatski muzej naivne umjetnosti) u Zagrebu od 1975. do 1981. godine
- ravnatelj MDC-a od 1981. do 1988. godine
- profesor na Katedri za muzeologiju Odsjeka za informacijske znanosti Filozofskog fakulteta u Zagrebu od 1988. godine do umirovljenja 2013. godine
- držao predavanja, seminare i mentorstva u Španjolskoj, Češkoj, Finskoj, Kanadi i Sloveniji
- autor mnogih baštinskih projekata te stručnih i znanstvenih radova
- donacija MDC-u 2019. godine uključuje **više od 4500 autorskih dijapositiva** te nekoliko stotina fotografija i negativa

DIJAPOSITIVI

- u boji, format 35 mm (24x36 mm)
- nastavno pomagalo; većim dijelom razvrstani prema temama
- prikazuju više od 200 ustanova - eksterijeri i interijeri muzeja i drugih AKM ustanova, uključujući snimke stalnih postava i povremenih izložaba, memorijalnih centara i spomen-područja, muzeja na otvorenom, ali i snimke različitih građevina i arhitektonskih detalja, gradskih prizora, botaničkih vrtova, parkova i drugih zanimljivosti
- Europa, SAD, Kanada, Meksiko, Izrael, Indija; većinom snimljeni 1980-ih i 1990-ih godina

DIGITALIZACIJA

- skeniranje od 2020. do 2023. godine
- rezolucija 4800 dpi
- skener Canon 9000F Mark II

IZAZOVI PRILIKOM SKENIRANJA

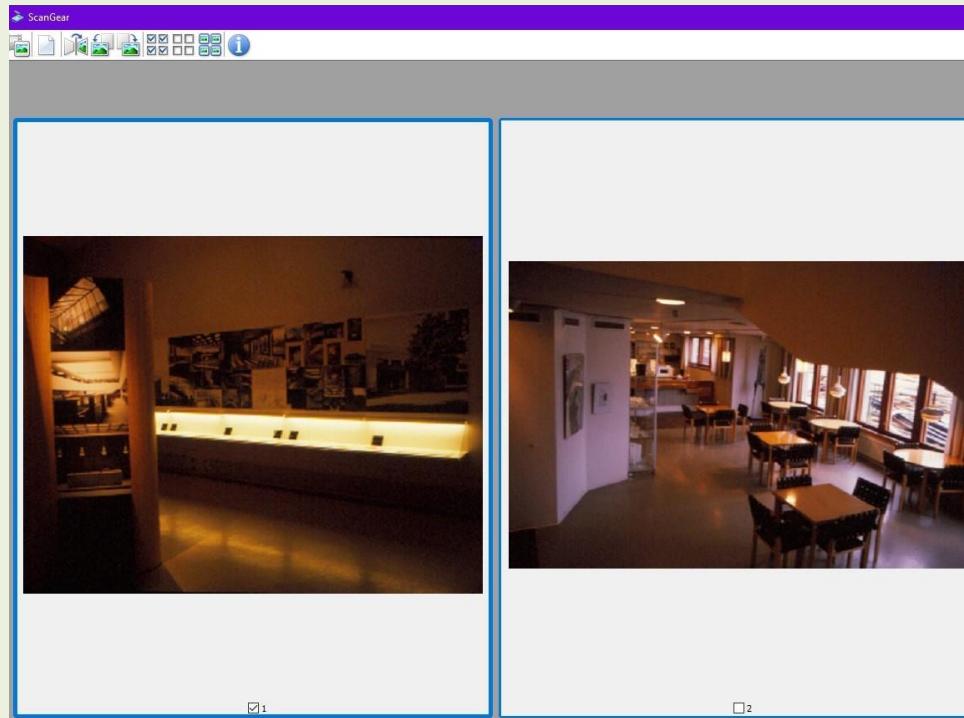
- onečišćenje prašinom i drugim sitnim česticama, određivanje prednje strane dijapositiva, necentrirani film unutar okvira, efekt duge zbog uvijenog filma unutar okvira, veličina datoteke (TIF)...

IZAZOVI PRILIKOM SKENIRANJA

- *preview* u programu dijapositiva pripremljenih za skeniranje – isti format i isti okvir originalnih dijapositiva, različite dimenzije skeniranih dijapositiva

IZAZOVI PRILIKOM UNOSA PODATAKA U BAZU S++

- za dio dijapositiva nije poznato mjesto i vrijeme nastanka – nema natpisa na okviru, natpis je nepotpun ili nečitak
- utvrđivanje mjesta nastanka – usporedba s drugim dijapositivima, proučavanje detalja na snimkama (npr. plakati izložaba, nazivi ulica, reklame itd.), korištenje različitih Google alata (tražilica, slike, Google Lens, Google Maps i Street View); ponekad višemjesečni proces
- utvrđivanje vremena nastanka – većinom prema usporedbi s drugim dijapositivima, eventualno proučavanje detalja na snimkama; datacija je ponekad prepostavljena
- dio lokacija i datacija i dalje se utvrđuje

ONLINE IZLOŽBE

- ***Duh mesta***

– objavljena 31. prosinca 2020.

<https://sites.google.com/view/duh-mjesta/>

- ***Grad u muzeju sjećanja***

– objavljena 24. studenoga 2021.

<https://sites.google.com/view/grad-u-muzeju-sjecanja/>

- ***Riznice baštine***

– objavljena 27. prosinca 2022.

<https://virtualni.mdc.hr/riznice-bastine/>

Digitalizacija dijapositiva iz donacije profesora Tomislava Šole i *online* izložbe

Dvanaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

ONLINE IZLOŽBE

- poveznice na spomenute *online* izložbe MDC-a dostupne na
<https://virtualni.mdc.hr/>

DUH MJESTA

- izložba objavljena na Google Sites (besplatno)
- ukupno 39 dijapositiva

The screenshot shows the homepage of the exhibition website. At the top, there is a navigation bar with the logo 'Duh mesta' on the left, a search icon, and links for 'Naslovna stranica' and a magnifying glass icon. The main title 'DUH MJESTA' is displayed in large, bold, black letters where each letter contains a different landscape photograph. Below the title, the text reads: 'Digitalizirani dijapositivi Muzejskoga dokumentacijskog centra iz Donacije Tomislava Šole'. At the bottom of the page, there is a footer with links: 'O AUTORU I GRAĐI', 'OSVIT KUSTOSICE', 'VIRTUALNA IZLOŽBA DIGITALIZIRANIH DIJAPOSITIVA', and 'IMPRINT'.

DUH MJESTA

- uz dijapositive osnovni podatci (naslov, mjesto, vrijeme)

Digitalizirani dijapositivi Muzejskoga dokumentacijskog centra
iz Donacije Tomislava Šole

O AUTORU I GRADU

Povjesničar umjetnosti, muzeolog, nekadatelj kurzus, umirovljeni profesor i bivši ravnatelj Muzejskog dokumentacijskog centra. Tomislav Šola donirao je HNC-u nekoliko starih dijapositiva. Na njima su krajnje snimljene vijekovima postajeta brojni smještajni murezini i spomenične od početka osamdesetih pa dovedesetih godina 20. stoljeća.

Šola se tijekom rada na Filozofskom fakultetu u Zagrebu dijapositivima koristio u nastavi. No cua i dokumentarnoj vrijednosti, svrjevajući da su vizuelni putopis. Na njima su prikazani musezi - riječivo interijeri, stalni postavci i povremene izložbe - ali i drugi baštinici objekti, lokaliteti te sam pojedinosti koje je učio. Prema riječima samog autora: "Moji su studenti pucvali kako i ja i "vi

Iako Šola ističe da su ti dijapositivi zadani da se vidi što više, a ne da budu ljepe ili razumljive sasvim jasno ozirkivaju estetsku vrijednost i kadrove koji bi inače nalično mogli na unaprijed vrijeti. Duh mještan kustosice Zrinka Marković odabrala je 39 dijapositiva s upravo takav stabiljenim dijelom Europe (Francuske, Španjolsku, Velika Britanija, Švedska, Belgija, Slovačka, ali i Meksika, Sjedinjenih Američkih Država, Kanade i Indije).

Podaci navedeni uz digitalizirane dijapositive sintetiziraju suradnje autora i kustosice, a po potbi su u ovoj zbirici dijapositive zabilježene. Velik broj dijapositiva nije imao naznačenu godinu ani lokaciju, pa je u tim situacijama utvrđivanje točnog vremena i mjeseta nasudeno bilo izazov čiji interpretacija autorova memorija i istraživački rad kustosice. U tome su uvelike pomogli Googleovu sliku, prevođitelja za ponuke natpisa koji bi mogli okrititi nešto više o mjestu i vremenu, zatim usluge Street View, do aplikacije Google objektiv kojom su utvrđene neke lokacije koje bi vjerzoa nepoznanačica. Logičnim slijedom, izložba je postavljena na platformu Google Sites.

Preleđevnici građi, kroz koju su steknuli i ostvarili. Kada

djevotice stan je na tek očaranoj obilježtonu, ali

ukoliko su u domu život i bez ikakve strasti, ali odnosi su u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

neko glazbeni predlog života. Ali je takođe nizom toliko puncu počinjeno, da u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

neko glazbeni predlog života. Ali je takođe nizom toliko puncu počinjeno, da u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

neko glazbeni predlog života. Ali je takođe nizom toliko puncu počinjeno, da u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

neko glazbeni predlog života. Ali je takođe nizom toliko puncu počinjeno, da u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

neko glazbeni predlog života. Ali je takođe nizom toliko puncu počinjeno, da u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

neko glazbeni predlog života. Ali je takođe nizom toliko puncu počinjeno, da u skladu sa tezom, onda je izuzetno dobitno i dobra život je garantovan. Pokuša se

osigurne vježbeni dojnjici kao izlegi teozofu je

DUH MJESTA

- primjer: snimka murala s natpisom „Duh mjesta” (franc. *L'Esprit des lieux*) prema kojem je izložba dobila ime

1) Mural (autor Laurent Hours, studio Catherine Feff),
Trg Renée Vivien
Pariz, Francuska
oko 1996.

GRAD U MUZEJU SJEĆANJA

- izložba objavljena na Google Sites (besplatno)
- ukupno 35 dijapositiva

The screenshot shows the homepage of the exhibition website. At the top, there is a navigation bar with links: 'Početna stranica' (Home), 'O izložbi' (About the exhibition), 'Gradovi' (Cities) with a dropdown menu, 'Izvori' (Sources), 'Igre' (Games), 'Impresum' (Press release), and a search icon. Below the navigation bar is a large image of a film strip with the text 'GRAD U MUZEJU SJEĆANJA' printed on it. Below this image, the text reads: 'Digitalizirani dijapositivi Mujejskoga dokumentacijskog centra iz Donacije Tomislava Šole'. At the bottom of the page are three large, rounded rectangular buttons with black backgrounds and white text: 'O IZLOŽBI', 'GRADOVI', and 'IZVORI'. In the bottom right corner, there is a logo for 'MDC' (Muzejjsko dokumentacijsko centar) consisting of the letters 'MDC' in a stylized, colorful font.

GRAD U MUZEJU SJEĆANJA

- uz svaki dijapositiv osnovne informacije i kratak tekst
- interaktivnost

MILANO PARIZ MÉXICO MÉXICO MÉXICO

BARCELONA BARCELONA BARCELONA BARCELONA CUENCA

CUENCA BELFAST MONTREAL PARIZ PUEBLA

Galleria Vittorio Emanuele II, Milano (Lombardija), Italija; 1980-e

Galleria Vittorio Emanuele II jedan je od najstarijih trgovачkih centara na svijetu i najstariji u Italiji koji je i dalje otvoren za posjetitelje i kupce. Nazvan je prema Viktoru Emanuelu II., prvome kralju ujedinjene Italije od 1861. do smrti 1878. godine. Gradnja trgovачkog centra dovršena je 1870-ih prema projektu Giuseppea Mengonija. Nalazi se na trgu Piazza del Duomo na kojem se nalazi i čuvena milanska katedrala.

Na podu centra je mozaik s grbovima Milana, Rima, Firence i Torina. Bik na štitu torinskog grba, prema praznovjeđu, donosi sreću ako se stane na njegovo stražnje međunožje i zavrti oko svoje osi. Sreća će trajati cijelu godinu pod uvjetom da se to učini 31. prosinca u ponoc. Ovaj običaj biku nije domio sreću jer je uzrokovao oštećenja na mozaiku.

KAKO IZGLEDA DANAS?

POČETNA STRANICA

◀ ▶

GRAD U MUZEJU SJEĆANJA

- poveznice na Google Maps i Street View

KLIKNI I POKRENI VIRTUALNI TELEPORT

KAKO JE LOKACIJA OTKRIVENA?

Dijapozitiv je bio bez podataka. Na građevini je natpis koji spominje kralja te je lokacija prepoznata. Mjesto na kojem je snimka nastala pronađeno je na Google Street View.

POČETNA STRANICA

MDC

GRAD U MUZEJU SJEĆANJA

- igre – alat Wordwall (besplatno)

ISTRAŽITE GRADOVE UZ IGRU

PRONADI PAR

SPOJI SLIKE I NAZIVE GRADOVA

KVIZ

POČETNA STRANICA

< >

0:40 Nije par ✓ 1

PARIZ	CUENCA	MONTREAL
GATINEAU	MILANO	ANAHEIM
PUEBLA	BRNO	ANTWERPEN
SOLUN	ZAGREB	BARCELONA
BELFAST	BOSTON	
COMACCHIO	MÉXICO	

0:34 Pošalji odgovore

0:13

Tko je projektirao secesijski ulaz u metro stanicu Monceau, kao i ulaze brojnih drugih pariških stanica?

A Louis Comfort Tiffany

B Charles-Édouard Jeanneret-Gris - Le Corbusier

C Hector Guimard ✓

◀ 2 / 35 ▶

RIZNICE BAŠTINE

- ukupno 47 dijapositiva – snimke eksterijera muzeja i srodnih ustanova
- HTML, CSS
- interaktivnost (jQuery, JavaScript)
- responzivnost (Media Query)

RIZNICE BAŠTINE

- mogućnost prikaza uvećane slike u boji
- prilagodba veličini ekrana (1200 px vs. 810 px širina)

Responsive 1200 × 1671 DPR: 1 No Throttling

Museo de Ciencias de Barcelona, Barcelona, Španjolska, vjerojatno 1990-e

iPad 810 × 1080 DPR: 2 No Throttling

Laografiko mouseio, Pythagoreio, Samos, Grčka, 1998.

RIZNICE BAŠTINE

- uz svaki dijapositiv osnovne informacije, kratak tekst i vanjske poveznice (web izvori za tekstove i dodatni sadržaj)

LAOGRAFIKO MOUSEIO, SAMOS

Muzej je osnovan 1997. godine. U njemu se nalaze eksponati koji prezentiraju život na

Izvori

- Izvor 1
- Izvor 2

Dodatni sadržaj

Online katalog

YouTube kanal

Google Arts & Culture

Google Maps - virtualna šetnja Muzejom

RIZNICE BAŠTINE

- poveznice na dodatni sadržaj - Google Maps i Street View, virtualne šetnje, online katalozi, Youtube, Google Arts & Culture...

Card 1:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Online katalog
 - YouTube kanal
 - Google Street View

Card 2:

- ▼ Dodatni sadržaj
 - Virtualna šetnja
 - Virtualna izložba
 - Video sadržaj
 - Google Street View

Card 3:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Online zbirke
 - Video sadržaj
 - Google Street View

Card 4:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Online zbirke
 - YouTube kanal
 - Google Street View

Card 5:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Video sadržaj
 - Google Maps

Card 6:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Google Earth - virtualno vodstvo
 - Google Street View

Card 1:

- ▼ Dodatni sadržaj
 - Online katalog
 - Online izložbe
 - Virtualni muzej Nove Francuske
 - YouTube kanal
 - Google Street View

Card 2:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - YouTube kanal
 - Google Maps

Card 3:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Video sadržaj
 - Google Maps

Card 4:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Google Arts & Culture
 - Video sadržaj
 - Google Maps

Card 5:

- ▶ Izvori
- ▼ Dodatni sadržaj
 - Video sadržaj
 - Google Street View

RIZNICE BAŠTINE

- primjer: Musée de Grenoble – *online* katalog
<https://www.navigart.fr/grenoble-collections/#/artworks>

Screenshot of the Musée de Grenoble online catalog interface:

The header includes the museum's name, navigation links (Press, Contact, Réseaux sociaux, Ressources, Téléchargement, English), and a search bar.

The main search results page shows 9019 items. A sidebar on the left lists categories like Asie, Vietnam, Tonk... (with a thumbnail of a pique chinoise) and Espagne (with a thumbnail of a Carreau).

The main grid displays various artworks:

- Top row:
 - Asie, Vietnam, Tonk... (pique chinoise)
 - Charles MELLIN dit ... (Le Christ à la piscine probatoire)
 - Henri FANTIN-LATO... (Le Vaisseau fantôme)
 - Carmelo ARDEN QU... (Sans titre)
- Second row:
 - Espagne (Carreau)
 - Henri MATISSE (Thème F Variation 4)
 - Georgette AGUTTE (Etude de dos de femme)

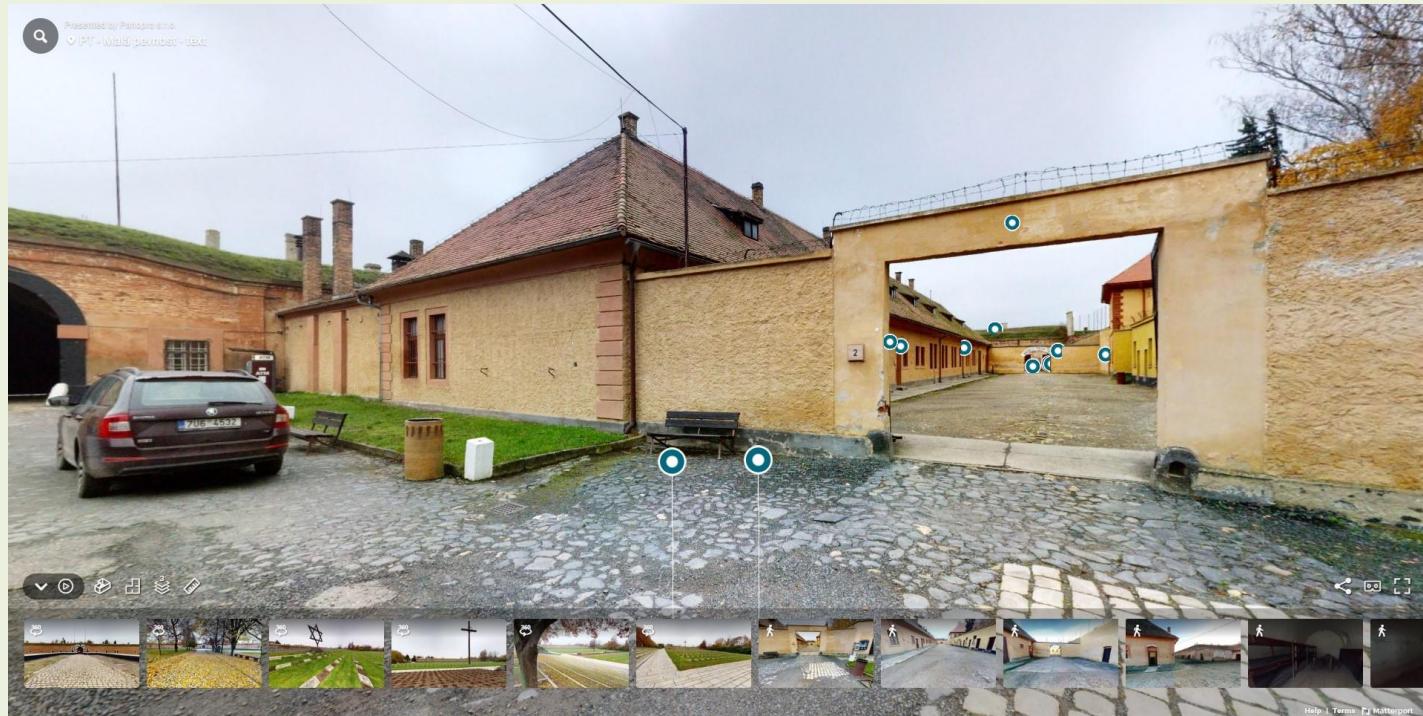
Each artwork entry includes a thumbnail, title, artist, date, inventory number, and links to the artist's notice and the work's notice.

RIZNICE BAŠTINE

- primjer: Mala pevnost, Památník Terezín – virtualna šetnja

<https://my.matterport.com/show/?m=7U9ioiBE9Qh>

RIZNICE BAŠTINE

- primjer: Kennixton Farmhouse – 3D model

<https://3dwarehouse.sketchup.com/model/80a118649b1f67671894f10a8e8ae7ad/Kennixton?hl=en>

3D Warehouse | Check Out Labs All Categories Search for Products, Models, Collections, or Catalogs

Kennixton

View in AR

2 Likes | 135 Downloads | 797 Views

3D model of Kennixton farmhouse as relocated in St Fagans National History Museum, St Fagans, Cardiff

Scan QR Code To View In AR

Point your mobile device camera at the QR code below to see this model in your space using augmented reality.

Augmented reality experience is currently supported on Google Android 8.0+ with ARCore 1.9+ and Apple iOS 11+ with ARKit 3+ enabled devices using their native browsers.
[Click here to read more about how to view in AR.](#)

RIZNICE BAŠTINE

- primjer: Galerija naivne umjetnosti, Hlebine – GA&C
<https://artsandculture.google.com/partner/muzej-grada-koprivnice>

MUZEJ
GRADA
KOPRIVNICE
Trg dr. Leandera Gruževića 1

Koprivnica Town Museum - Gallery of Naive Art, Hlebine
Hlebine

Follow

Gallery of Naive Art Hlebine was founded in 1968 as a separate department of the Koprivnica Town Museum. It was built according to design of Croatian architect Miroslav Begović. In the second half of the 20th century Sculpture Park was added in front of the Gallery (1974) and in 1985 new annex with works of Ivan Generalic was opened. Gallery of Naive Art Hlebine...

[Read more](#)

5 stories

ONLINE EXHIBIT
Graphic maps by Josip Generalic
Koprivnica Town Museum - Gallery of Naive Art, Hlebine

ONLINE EXHIBIT
Hlebine Art School: First, Second & Third Generation
Koprivnica Town Museum - Gallery of Naive Art, Hlebine

ONLINE EXHIBIT
Ivan Generalic's donation
Koprivnica Town Museum - Gallery of Naive Art, Hlebine

ONLINE EXHIBIT
Naive Art Sculptures
Koprivnica Town Museum - Gallery of Naive Art, Hlebine

ONLINE EXHIBIT
Outsiders & Present followers of the Hlebine School
Koprivnica Town Museum - Gallery of Naive Art, Hlebine

MDC

Digitalizacija dijapositiva iz donacije profesora Tomislava Šole i *online* izložbe

Dvanaesti festival hrvatskih digitalizacijskih projekata

Hvala na pozornosti!

Zrinka Marković

zmarkovic@mdc.hr

